

# FOAIA POPULARĂ

— PUBLICAȚIE ENCICLOPEDICĂ SĂPTĂMÂNALĂ. REDACTATĂ DE UN COMITET —

Directorul părții economice: C. C. CĂRLOVA

REDACȚIA ȘI TIPOGRAFIA:

Directorul părții literare: ILIE IGHEL DELEANU

Abonamentul: 5 lei pe an în toată țara

BUCUREȘTI 37 STRADA ACADEMIEI 37

Anunțurile: un leu rindul pe pagina 8-a

**Luni 24 Aprilie a fost aniversarea numelui iubitei noastre Regine M. S. Elisabeta, poetei de talent Carmen Sylva, femeii distinse și alese.**

**FOAIA POPULARĂ a trimis și ea de pe malurile Dâmboviței, atât de cântată de poetă-regină, felicitările și urările ei Aceleia pe care destinul, într'un moment fericit, ne-a trimis-o Regină.**

## Cronica săptăminei

În Capitală și la Slatina vor avea loc în curând alegeri.

Pentru coleg. II de senat de Ilfov candidează d. I. Procopie Demetrescu, fost primar al Capitalei, vechiu parlamentar, vechiu Director al Băncii Naționale, membrul al partidului liberal.

Om muncitor, inimă largă, onest și afabil, patriot distins, român neaș din moși-strămoși, iată cine este d. I. Procopie Demetrescu.

Colegiul al II-lea de senat al Capitalei este colegiul proprietății mijlocii—al acelei proprietăți născut din muncă și strădanie, nu din moșteniri—și cine mai bine ca Procopie Demetrescu, care muncind a ajuns unde este astăzi, va ști să reprezinte interesele colegiului? Acest colegiu este al profesiunilor libere: doctori, avocați, profesori, pătura cultă, cu titluri academice, și avocatul I. Procopie Demetrescu va fi un demn a lor reprezentant în senatul român.

Oare candidatul guvernului ce se opune lui Procopie Demetrescu, putea-va el să întrunească calitățile inimei și ale spiritului, ale moralității cu ale experienței, ca Procopie Demetrescu?

Fără îndoială că nu, căci trecutul candidatului liberal e dovada cea mai vie de ceea ce el este.

Ne facem plăcere a da, după o fotografie din timpul când d. Pro-

copie Demetrescu era Primar al Capitalei, portretul candidatului liberal la alegerea de Duminică, și a



I. PROCOPIE DEMETRESCU

stării pe lângă amicii noștri aleg. la coleg. II de senat să depue în urnă buletinul de vot cu numele muncitorului și cinstului *I. Procopie Demetrescu*.

\*

Vecina noastră Bulgaria, a fost în fierbere.

Agitați de opoziția Stambulovistă și socialistă, mai multe mii de săteni din împrejurimul Rusciucului așvălțit asupra primăriei din Trestenicu, au maltratată pe primar, pe polițaiu, au insultat autoritățile, iar când armata a sosit, țărani organizați militărește, au tras asupra soldaților.

Actualmente starea de asediu a fost proclamată în cele 3 districte revoltate, iar copii rebelilor vor fi judecați și executați sumar de către Tribunalul marțial, instituit ad-hoc.

E de mirare cum, într'un stat care a progresat atât de mult în ultimii ani și care dă dovezi că e merit a juca un frumos rol, poate cel mai de căpetenie, în concertul statelor peninsulei balcanice, se mai pot naște asemenea mișcări anarchice, conduse tocmai de acei indivizi cari, în numele unui partid care poartă firma celui mai sîngeros și crud om ce a existat nu numai în Bulgaria, dar în toată Europa, în secolul acesta: *Stambuloff*, vor a ajuta populația rurală a Bulgariei.

Cum? Slambulofilii vor să regenereze Bulgaria? Partidul asasinilor și călailor, care n'a găsit alt mijloc de a se menține la guvern decât omorul, surghimul și jaful? cari a crezut că țara poate progresa făcând salturi cari erau aproape s'o doboare?

Chiar moartea, odioasă de alt-fel, a lui Stambuloff, care 'i dă o oarecare nuanță de martirăgiu, totuși nu poată a face să se uite atrocitățile, neomeniile și sălbătăcia cu care acel despot a guvernat atâți ani Bulgaria.

Azi, când în statul vecin e un Prinț înțelept și un guvern patriot, când Bulgaria d'abea răsuflă, scăpată de sub mîna grea a călăului azi nu mai au ce căuta mișcările populare.

Noi îndomnăm călduros, pe toți stimații noștri cititori și abonați, români din Bulgaria, să propovăduiască pacea și concordia, singurele elemente cari contribue la prosperitatea unui țări.

Ca români, noi cei din România, vrem ca să avem în Bulgaria o țară prietenă, iar în bulgari niște aliați înțelepți, pe a căror seriozitate să putem tot d'auna compta, la vreme de nevoie.





## MUNCA.

Inaltul creator, făcând pe om, i-a zis: iată toate câte am făcut, natura întreagă, le pun sub stăpânirea ta.

Iar apoi, atunci când Adam a călcat porunca Atot-puternicului, Acesta i-a zis: «Adame! De astăzi înainte, prin sudoarea feței îți vei câștiga hrana!»

Zicând acestea, D-zeu a pus la dispozițiunea omului natura cu tot ce ea cuprinde, ca el s'o exploateze în favoarea lui, muncind.

Iar Mîntuitorul nostru Iisus Christos, venit în lume a zis oamenilor: „Fiți perfecți ca tatăl vostru cel din ceruri”.

Și acestea zicându-le Mîntuitorul, nu doară că spera, că omul să poată ajunge când-va perfect ca D-zeu, ci recomandându-ne aceasta, ne-a lăsat să înțelegem că activitatea noastră în această lume să fie atât de încordată și neincetată întru îndeplinirea celor bune, în cât să nu ne oprim de a munci, de cât atunci, când vom deveni perfecți ca D-zeu, acel atunci pe care nu'l vom putea ajunge nici o dată. Și n'adevăr, prin muncă, printr'o activitate permanentă, excluzând zilele de repaus, serbătorile stabilite, omul nu numai că și-ar putea câștiga hrana și toate cele necesare vieții lui și alor săi, nu numai că ar putea ajuta și pe alții; dar în asemenea cas, ne mai având nevoie să recurgă la mijloace meschine, preocupat de cele bune, nedispunând de timp nici a cugeta la cele rele; fiind obosit de muncă și având nevoie de repaus în timpul nopții, când totul doarme, ne mai putând veghea, cum să și însușiască avutul altuia; prin aceste bine-făcătoare efecte ale muncii, omul ar deveni moral, demn de adevărata noastră menire pe acest pământ: de a munci.

Se observă adesea că fie-care ne găsim involuntar în activitate chiar și atunci când ne credem în repaus!

În momente libere, se observă cum unii dintre noi stînd pe un scaun sau pe un pat, încă dăinim inconștient picioarele, comițând poate o impoliteță față de cei din jurul nostru; alții își freacă mâinile or își joacă degetele pe masă, iar une ori tot așa de inconștient cioplesc cu vre-un cuțitaș marginile unei mese, ori fac alte operațiuni, stricînd adesea obiecte de valoare, fără ca să și dea seama de ceia ce fac.

Toate acestea dovedesc până la evidență, că omul este creat pentru a munci, că munca este încarnată în însăși natura sa umană și că noi nu trebue de cât să-i dăm o bună direcțiune acestei activități, precum morarul și grădinarul îndrăpă cursurile apelor către lucrări folositoare, abătându-le adesea din calea de a produce stricăciuni.

Precum vedem dar, munca este pîrghia pe care se reazăma tot edificiul nostru social.

Fără muncă natura cu toate produsele și podoabele ei ar fi înfructuoasă.

Fără muncă omul nu mai este demn de a poseda natura, nu mai este demn de a se numi făptura lui Dumnezeu.

Odată se zicea «Munca este o brățară de aur».

Această cugetare corespunzătoare cu menirea, ce creatorul a dat omului, o copiam din Caligrafie când învățăm școala primară, atunci când oamenii o prețuia ca

atare.

*Astăzi însă, Munca în cugetarea Tineretului nostru, a ajuns a fi socotită ca o brațară de tinichea!..*

Astăzi omul, în loc să se lupte a exploata natura, precum D-zeu l'a predestinat, el găsește mai comod de a exploata pe semenul său, de a trăi ca o parazită din avutul altuia.

Adesea, când părinții aduc pe copiii la școală ne zic: D-le Director, am venit să dau și eu copilul la școală, ca să'l scap să nu mai muncească și el ca mine.

Iată cum a deraiat școala de la adevărata ei menire în gura poporului.

Ea e considerată ca o instituțiune, menită a salva omul de muncă, nu de a'l învăța, cum să muncească mai bine, mai cu spor și mai perfectibil, precum Christ ne-a recomandat.

În parte activitatea noastră socială este o simplă aparență.

Tăetorul de lemne cu ferestrele și cu securea pe spate, părănd avid de a munci pleacă de acasă mai mult de gura femeii și de țipetele copiilor cari cer pâine, dar rugînd pe D-zeu ca să nu găsiască de lucru, or pretinzînd preț exagerat pentru a nu se angaja să lucreze, și pretextînd, că lemnele sunt multe, groase, uscate, etc. Solicitorii de a intra la stăpîni stau cu grămada în jurul biurourilor de servitorii—ca și cum n'ar avea unde găsi adăpost, dar cu gândul, să dea D-zeu ca să nu găsiască stăpîni.

Săteanul se plînge că nu are de lucru, iar apoi pircotînd pe vatră, ori perzînd timpul la cîrciumă, ca să treacă timpul care i-ar fi fost favorabil pentru ascuțirea parilor și facerea gardurilor, pentru curățirea pomilor și gunoarea locurilor de arătură, pentru prepararea uneltelor de muncă; apoi începînd să lucreze gardul prea târziu, se plînge că s'a 'ntărit pămîntul și toarnă apă cu oală ca să'l înmoaie și murmură în contra lui Dumnezeu că nu poate ara din cauza uscăciunii, sosindu-l Sf. George fără bulfen la jug, or fără japița la tînjalu cu ferul plugului neascuțit și cu sapa fără coadă, atunci când trebue să pună biciul în cu, cum ziceau bătrînii.

Și pentru toate acestea el bărfesce în contra Creatorului și cere mijloacele de raiu de la guvern, căruia nu i-a plătit birul de 2 lei la trimestru.

Leneșul a uitat însă zicătoarea: «Că D-zeu dă omului de toate, dar în traistă nu-i bagă».

De acea, azi când înalta autoritate scoară printr'o nouă organizațiune tînde a 'ndruma tineretul către adevărata menire a omului, mă adresez colegilor mei institutori și învățători, rugîndu-i să căutăm toate mijloacele, pentru a convinge pe cei rătăciți, și a-i întoarce la calea pentru care Provedința i-a destinaț.

P. ARSENESCU

CRONICA ȘTIINȚIFICĂ

## GIMNASTICA

*Exerciții gimnastice la cei vechi ca mijloace de a dezvolta forțele și dexteritatea. Despre metoda engleză, zisă atracțiune (Fraining).*

Gimnastica, noastră militară și toate

exercițiile corpului erau mai mult practicate în antichitate de cât în timpurile noastre, moderne. Mijloacele de atac și de apărare ne fiind de loc ca cele de azi, națiunile războinice din acele timpuri aveau trebuință de o mai mare desfășurare de forțe fizice. Exercițiile corporale erau necesarii, și făceau parte din educațiunea națională. Ast-fel oamenii îndemânateci și robuști, atleții, erculii erau mai numeroși în antichitate de cât în ziua de azi. Istoria ne-a păstrat numele exercițiilor lor și al mijloacelor pe cari întrebuițau pentru a ajunge la acel grad de forță și iscusință la cari ajunseseră.

Aceste mijloace erau de două feluri: exerciții variate sub direcțiunea unui director de gimnastică și unele supuse unui regim alimentar. Aceste exerciții erau:

*Cursa* în stadiu, împărțită în patru spații, după cum se făcea înconjurul stadiului, de două ori, de patru, de șase ori, după ce se alerga fiind armat din cap pînă la picioare.

*Saltul* se împărțea d'asemenea în mai multe spații, după cum se făcea, fie liber, fie cu greutatea la mâini, pe umeri etc.

*Discul* fie de piatră sau metal, ce se arunca când cu mâna, când cu o curea, care ținea loc de praștie.

*Lupta* era una din cele mai vechi exerciții pe care le practicați atleții. Erau două feluri de lupte. Una care consta în a se bate în picioare, alta pe pămînt. Invinsul mărturisea că e invins prin ridicarea în sus a degetului arătător.

*Pugilatul* care consta în a se ataca, a lovi fața cu pumnii, până a rupe dinții, și a desfigura fața. Arta cea mare a acestei lupte îngrozitoare, de care boxerii englezi ne dă destule exemple, consta în a evita loviturile adversarului și a da lovituri. Își va putea face oricine o idee despre acest exercițiu și despre teribilele consecințe, printr'un fapt din istoria greacă: Un tîner atlet, proclamat ca învingător la o luptă de pugilat, se duse să dea coroana victoriei mamei sale; dar aceasta, vîzînd un om întins la pămînt aproape mort, cu nasu și cu dinții ruți, refuzăde a o primi.

*Pancrațiul*, acest exercițiu, compus din pugilat și luptă, cerea multă agilitate unită cu o mare vigoare. Nu toți atleții erau apti la pancrațiu, acei cari erau tari în acest fel de luptă se socoteau ca superiori celor alți luptători.

Regimul atleților se compunea din carne friptă, din smochine uscate, din brînză și dintr'o mică cantitate de băutură; gimnasticii puneau o mare importanță pe un regim uscat.

Băile calde, fricțiunile, ungerile cu ulei și altele erau practicate de către luptători. Prânzurile, exercițiile, repausul și somnul erau cu multă cumpătare.

Durata timpului pentru exerciții era supusă cu vârsta.

Englezii sunt în posesiunea unei metode de educațiune athletică, numită *fraining*, care are multă asemănare cu cele din timpurile vechi. Metoda engleză face transformățiuni, schimbări corporale aproape de necrezut, nu numai asupra animalelor, dar asupra copiilor și a oamenilor. Dupe A. Debay de DE LA OLT.



## Scrisori între Prietene

Scumpă Margo,

...«T'ei fi închipuind, puiule naiv, că sînt foarte mohorîtă, că trăesc retrasă de tot, că nici nu mînc, nici nu beau, nici nu dorm, nici nu mă plimb, nici nu visez, nici nu mă am vre-un dor, nici... inima poate că nu'mi mă bate?! Așa 'ți vei fi închipuind tu pe vechia ta și,— să zic buna? — prietenă, pe care n'ai mai văzut-o sînt acum tocmai patru ani și jumătate!

Cât te înșeli, scumpa mea Margareta!

Sînt tocmai din contra: veselă, căci trăesc bine și 'n societate, cu și fără a-legere; mînc cu o poftă, ce înspăimîntă pe prichindelul meu medic; beau cu o sete... era să zic nestinsă și dorm dusă, când mă culc, fiind-că n'am nici un gînd așa de rău în cât să'mi răpîscă somnul; mă plimb în toate zilele, indiferent de e sa și nu frumos,—am doar bani destui să dau la birje!—visez tot lucruri minunate, o viață plină de fericire ca o grădină bine îngrijită plină de flori, și, când am câte un dor, ceia ce mi se întîmplă de cel puțin trei—patru ori pe zi, atunci m'îl îndeplinesc îndată, chiar fără multă bătaie de cap... Iar inima, oh! inima m'î-o închipuie că'i de o sănătate așa de exuberantă în cât bate,—vreau să zic că iubește lesne... pe ori-cine. Da, inima mea e un tezaur, căci îmi aduce de toate; nici eu însămi nu știu cum se face de-o am așa de prielnică și adesea nu știu, cînd din doi să mulțumesc: tatei ori mamei?—nu știu care m'î-o fi dat-o așa de mult aducătoare a fericirilor!...

Poate că tu zîmbești, când cetești vorba asta: *fericire* și te gîndești la starea mea. Sînt absolut sigură că tu socoli în căpușorul tău că toate vorbele astea ale mele sînt așa într'o laudă spuse și că, divorțată cum sînt, pe o vreme amarică de criză ca asta, o femeie plutește în amărăciuni, lipsă, supărări, lacrimi neostoiate, mizerie ca 'n Iad!..

Dar bine, Margareto, nu te grăbi și adu-ți aminte de un lucru mai întău și mai presus de toate: ai uitat că sînt tînără? ai uitat că de abia am împlinit douăzeci și doi de ani?

Ai uitat că sînt frumoasă?... Da, sînt *frumoa-să*!

Ce, puiule, nu cum-va ai fi zicînd că se chiamă cinizm scrisul meu?

Cinic, cinizm?

De și toți spun că nimic nu există mai mult pe lumea aceasta de cât cinizm și cinici, — eu cred că nu'î un rău și că-î însăși viața; prin urmare, n'am nevoie să'mi vir în cap alte termene, pentru a califica aceeași idee: cinizmul e egal cu viața și a fi cinic e tot una cu a viețui, în colu nu mă există nimic, cel puțin pentru mine așa e!

Da puiule, sînt tînără, frumoasă, nițeluș inteligentă, am o cultură oare-care... binecuvîntați fie părinții, rudele și Madame la Directrice du Pension, cari m'au ajutat, fie cu bani, fie cu sfaturi, să 'nvăț, să știu cum să mă port în viață și să cunosc prețul vieții; căci, drăguța mea, viața are pentru unii,—dintre cari fac parte și eu, un preț fabulos de mare.

De ce m'am divorțat de el?

De ce?

Fiind-că 'î venise gîndul să capete-gutul de a mă face să nu trăesc, asta ar fi însemnat pentru mine să nu mă iubesc; nu'l mă iubeam pe dînsul și credea, se-cătura, că eu am uitat dulcea fericire a iubirei!

Am iubit pe un tînăr,—un student: frumos, fercheș, poet în orele de beție amoroasă; un demon de optsprezece ani! Fusese amic al unei amice a mele; la ea l'am văzut întăia oară, în casa ei ne-am dat în vorbă și, fiind că ea 'î făcea ochi dulci, natural că m'am pus cu tot dinadinsul să 'î iau.

Mi-am adus aminte de-o zicere franțuzească, pe care m'î-am talmăcit-o pe romînește nu se poate mai practic:

— Amicul amiceii mele e amicul meu!

Cînd i-am spus bărbatului meu poziția aceasta axiomatică, el a țipat scos din fire:

— Amic ori amant?

— Și ce'î pasă, la o adică, 'î-am răspuns. Ce m'î e *amic*, ce m'î e *amant*! Doar numai terminația se deosebește, rădăcina cuvintelor e aceeași!

Dar, el n'a vrut să înțeleagă explicația mea și i-a dat zor cu divorț!

Ei și??

Nimic măi lesne. Am găsit repede un avocat,—și acesta tînăr, frumos, cu bani destui în pungă, ca să nu fie nevoit să a-lerge după onorariul de la mine.. Știa el, șiretul, că un onorar mult măi scump era să'l răsplătească: iubirea mea de femeie tînără, frumoasă și inteligentă.

Dar, iată că nici tînărul, tinerelul meu amant de nouă-spre-zece ani,—î împlinise cu două săptămîni înainte,—n'a vrut să se 'mpace de fel cu noua întorsătură a vieții mele și 'ncepu să'mi facă scene:

— Cum? zicea el indignat; să mă părăsești pe mine, ca să iubești pe d. N... (avocatul) amicul meu?

— Și!?

— Ascultă, Mary, prefer să fiu a dușmanului celui măi neîmpăcat al meu, dar a *lui*, a *amicului meu*!

— Bine, drăguțule, tu nu știi că amicul amicului meu, e amicul meu?...

Drăguțul a rămas cam ploăat, auzind această blajină formulă a inimii mele și a plecat,—zice-se desperat,—în Paris, poate ca să'și urmeze studiile, poate ca să sî consoleze, poate... cine știe sigur pentru ce s'o fi dus?... poate ca să mă uite pe mine!?... Poate!!

Atăta știu eu; nimic n'am măi aflae despre el și lipsa nu 'î-o simțesc; nici lut nu i-am dus dorul, cum nu l-am dus nici altora!

După ce am isprăvit divorțul, m'am așezat într'o casă frumoasă cu.... avocatul N., ghicești.

Trăiam din belșug, ca 'n totdeauna; luxos, cum trăesc și acum, măcar că sînt fără el. Dădeam și primeam vizite, aveam doar casă deschisă! Un roi de tineri leventi mișuna prin vasele și splendidele noastre saloane, cînd dam serate și baluri. Bine înțeles că atunci, ca și măi înainte, aveam cel măi propice prilej de a iubi pasionat, în voe, fără calcul, cu toată puterea și farmecul tinereții...

Iar cînd el m'î-a zis:

— Nu se poate să faci și la mine în casă ce ai făcut la barbatul dumitale!

Atunci, cum eram în rochie de bal, (dădusem în seara aceia un bal) și cum

în mână aveam evantaliul, mi l-am pus în dreptul feței, să m'acopăr puțin, și 'î-am răspuns:

— Uită că amicii amicilor mei sînt amicii mei?!

... Și-am plecat, bine încredințată că maxima mea n'a dat, nu dă și nici nu va da greș vre-odată!

a ta

Maria.

P. conf. I. D. MANOLACHE

## EPIGRAMA

Unui Poet

Ca poet ce se respectă  
Pe toți scriitorii-are,  
Îi lipsesc Heine și Goethe  
Și ceva... pentru mîncare....

Unui delegat

Pe unde ai fost  
Regrete-eterne ai lăsat:  
Nicăiri nu s'a văzut  
Un așa bun... de-legat...

AVEC.

## DIN ALE VIEȚEI

În Mai era cînd l'am cunoscut—stătea la umbra unui bătrîn stejar cu capul între mâni; alătura pe pajiștea verde poeziile lui Eminescu..... pe fața-î durerii își lăsase deja urmele, și numai 22 ani avea..... M'am apropiat încet încet de dînsul ca să nu-î turbur liniștea; m'a văzut că-l privesc cu interes, s'a ridicat, l'am salutat și în curînd s'a stabilit între noi o intimitate a cărei esplanadă se găsește numai în potrivirea caracterelor, în înțelegerea sufletelor și inimelor....

L'am întrebit de ce-î trist cînd natura reînviază, cînd e tînăr... s'a uitat blînd la mine, s'a uitat la cer... și-a suspinat.

Nu am putut apoi să-î scot nici un cuvînt; brusc s'a sculat și-a plecat.

\* \* \*

Am aflat apoi că a iubit o blondă copilă, că și-a dat inima și sufletul ei, că dînsa după ce i-a jurat credința eternă l-a părăsit, vînzîndu-se unui bătrîn.

\* \* \*

Au trecut ani... în o zi l'am văzut iarăși.. dar în ce hal!.. galben și istovit, mergea încet, se oprea adesea ori, vorbea singur.... l'am oprit... s'a uitat lung la mine.. a pus un deget pe buze.. „Sst.. tăceți, dînsa mi-a jurat credința va fi a mea“... și o rupse la fugă... Bietul om înebunise.

Sub-Locot. A. NĂDEJDE.







## 8 ORE DE LUCRU!

Duminică de dimineață m'am dus în Cismegiu ca să respir atmosfera copacilor verzi, să uit chinul că trebuie să plătesc chiria, să-mi amintesc de visurile pierdute și, în intimitatea sufletului, să simt cu prisos senzația uitărei de mine.

M'am așezat pe o bancă în fața lacului, am aprins o țigară, și eztațiat de fericire că am putut să mă înstreinez gândurilor negre, preocupărilor de toate zilele, am visat... Ah! am visat gânduri bune, inimă iubitoare, am visat perspective bogate — predilecția adolescentului de odinioară neînrăit, a copilului neîncercat încă în luptele vieții.

... Dar e o fatalitate: era posibil să fiu până la sfârșit mulțumit? A trebuit să mă trezesc din înariparea aceea, din beția aceea de gânduri prietenoase, și... de ce îmi vine să plâng și acum?

Pe alea principală un grup de vre-o cincisprezece oameni înainta susținând niște pancarte cu inscripția: *8 ore de muncă*. Erau vre-o câțiva proletari cari manifestau pentru 1 Mai. Mi-a adus aminte de entuziasmul meu pentru ideea mare și naivă a înfrățirii popoarelor, mi-am reamintit de socialismul meu cuminte, negălăgios, de aureola în care înfășuram pe zeii cari suiau regulat în fie-care Sâmbătă tribuna roșie de la Sotir și am ridicat vâlul care îmi acoperise odinioară puterea de a discerne și am văzut pe zeii scoborându-se din sfere la bugete, am văzut utopia aspirațiilor slăbănoage ale acestor zeii, și am plâns că am încercat, când eram tânăr, o decepție atât de amară, și m'a înduioșat când am văzut în jurul revindcărilor numai pe vechea „tovarășe“ de idei, pe mama Safta...

De ce vremea face așa de ridicole chiar cele mai entusiaste pomiri?

Și m'am întors acasă mai turburat cu încă o desiluzie și cu durere de cap...

C. COSCO.

## TOT LA UN LOC!.....

Pe-o pernă moale, mătăsoasă,  
S'au strâns la piept cu-atâta foc,  
Că 'n frenesia voluptuoasă  
Au adormit, așa pe loc.....

Sub piatra cripteii, ce-i apasă,  
Cu ochii stinși ei stau în loc...  
Dar de nimica nu le pasă,  
Căci dorm și-acum..... tot la un loc!...

CHRISTIAN. N. DIMITRESCU.

## O CASNICIE

După un moment de întrerupere, Traian Mănescu, cu fața aprinsă de atâta sdruncinare sufletească și desperat peste măsură, din nou isbucni cu furie:

— Vezi bine că s'a sfârșit, cu Dum-

neata nu mai pot trăi; 'ți am spus-o, 'ți o spun și să crezi că n'am să ți-o mai repet încă de multe ori. Aduci omul până la nebulie, aceasta nu se mai poate numi „iubire“ — curată tortură pe capul meu. Ah! ce zile nenorocite am ajuns!..

Eliza, cu capul între mâini, cu coatele sprijinindu-se de măsuta de nuc de lângă fereastră, asculta totul în tăcere; gândurile o duceau acum în altă parte, la timpurile de la începutul căsniciei, atunci când el, Doctorul Traian Mănescu, se prezenta pentru întâia oară în casa lor. Pe atunci trăia doar numai mă-sa. Ce bine 'i ședea lui atunci, și cum nu 'și mai lua privirea 'i focoasă de la dânsa! Câtă dragoste urmă apoi!... Eliza, era mai în vârstă de cât dânsul cu ceva, dar avea și o pozițiune respectabilă. „Doamne! de ce se schimbă așa de ușor unii oameni?... Cât e de atunci?... Nouă ani“.

Și de aci, gândurile i se încurcă mai mult, tot mai mult, parcă i se întunecă amintirile ei, cu cât se apropie de prezent; nu se mai cunoaște pe sine și simte cum i se îngreue capul, o cuprinde o ameteală și așa rămâne mult timp....

Când s'a liniștit, se uită împrejur, Traian plecase; poate la vre un bolnav.

Uf! ce carieră!...

\* \* \*

Afară 'i frumos; suflă un vântușor călduț de primăvară. Acolo în localitatea de munte, e mai frumos ca ori unde: soarele nu arde așa tare și de cum se desgheață, dorul de viață te ține tot mai înlăntuit.

Traian, pleca să 'și depună al doilea concurs pentru „Doctor Primar“. Eliza, gătită simplu, cu părul strâns ușor în jurul capului, mai drăguță ca altă-dată, rămăsese împetrită, uitându-se încă după dânsul, în trăsura de poștă ce se perdea printre pomi deși de pe marginea drumului.

O dorea mult această despărțire, dar de data aceasta s'a reținut ca nici o dată să nu 'i facă „scene“.

Și Traian părea mai bun, mai alt-fel, aproape schimbat, când sărutând-o 'i zise: „Vezi Elizo, fii cuminte și nu 'ți mai tulbura sufletul în zadar, de ce să slăbești și să 'mi porți atâta grije, când eu nu mă gândesc de cât numai la tine?.. Scrie-mi liniștit și serios, evită copilăriile“.

Ultimele lui vorbe, îi răsuna și acum în ureche. Traian îi vorbise mai cu simțire ca altă dată. Doamne, ce 'i s'ar părea să se schimbe?!.. O iubește puțin și... și poate chiar de loc, dar cât de fericită s'ar simți ea să-l vadă într'o zi așa cum fusese el cu câțiva ani în urmă!...

În două-zile după aceea 'i'a trimis o scrisoare „liniștită“ în care 'l ruga frumos să nu stea mult, că 'i așteaptă din zi în zi. Îi adusese aminte câtă fericire era să fie dacă le-ar fi trăit Aureliu, câtă liniște le-ar fi adus el în căsnicia lor și cât de ușor ar fi putut ea înfrunța „urâtul“ aceasta nemiloasă boală. Cum să nu vorbească despre această pierdere care 'i rănise inima de mamă, când micuțul Aureliu, pe fie-care zi, creștea tot mai mare, tot mai frumos, și când să-măna atât de mult cu tată-seu — Câtă

mângâiere, era acest băet pentru dânsii!.. Pe atunci, și Traian par'că o iubia mai mult, nu pleca așa dese ori de acasă și nu era așa de rău și de violent. Când micuțul se făcuse de cinci ani, moartea nemiloasă s'a oprit în casa lor...

Peste trei zile, după această scrisoare primi răspunsul:

„Elizo dragă“,

„Vezi, când știi să fii cuminte, și eu știu să te apreciez, să 'ți socotesc meritele și să te iubesc mai mult. Tu, cu atâtea scene, mă desgusti până și de viață, 'ți am spus-o de atâtea ori; de ce n'ai fi în tot-deauna ast-fel? de ce n'ai avea încredere în mine când ai putea constata că și eu te iubesc în desul? Să mă acuzi, știi foarte bine că n'ai avut nici o dată dreptate. Concur-sul bun. Joia viitoare mă re'ntorc.“

„O îmbrățișare de la altău.“

„Traian“.

După citirea acestor rânduri, de mai multe ori, Eliza se găsea în culmea fericirii.

Vedea de astă-dată, cum Traian își schimbă purtarea cătră dânsa. În acea zi se simți mai ușoară. Se îmbracă repede și porni pe cărărușă din fundul grădinei. Din-colo, sub coasta dealului de brazi, era bordeiul celor doi bătrâni sermanii, pe care dânsa 'i îngrijea ca o mamă. De rare ori se simțise așa de mulțumită ca în ziua aceea.

„Ah, dacă ar putea el pricepe o dată, cât de mult îl iubesc și că numai orbită poate de această pasiune 'i fac atâtea și atâtea!!!.“ Acum regreta până de nemulțumirile ce zilnic i le făcea, de atâtea scene violente ce numai dânsa le provoca..

În acea localitate de munte, Traian Mănescu era Doctor de plasă și la spitalul rural. Cele câte-va familii, cu care se găseau în relațiuni, veșnic erau într'o febră din cauza curioasei purtări a Elizei, care se pronunțase de atâtea ori fățiș că 'și teme bărbatul..

Fie-care începuse acum a le cunoaște viața conjugală, ba ceva mai mult, se știe că în câte-va rânduri, Eliza încercase să se sinucidă și că Doctorul în desperarea lui, de o viață atât de amărâtă, ar fi îndrumat-o la execuțiune, chiar în momentul suprem... numai și numai să se termine o dată, atâtea tortură.. Deci se prevedea un sfârșit trist.

\* \* \*

De atunci au trecut câte va luni.

Într'o frumoasă seară de Mai, din vale, de la poalele pădurii de brazi, se aude murmurul liniștit al apei, care se se rostogolește în stâncele ce 'i stau în cale.

Ziua fusese călduroasă și Doctorul Mănescu, abia se întorsese din Costești, târgul vecin, de la niște bolnavi. Eliza nu 'și afla locul; o prea mare grije o tortura...

Traian în acea seară, era prea sdruncinat moralmente — de cât-va timp chiar ei nu mai stău la masă împreună, ba se fereau unul de altul. Eliza așa tulburată se răzemasă de marginea ferestrei, uitându-se în neștire, afară la răsăritul lunii.. Se prevedea o furtună între dânsii și de data aceasta avea să aibă un caracter prea violent. Trebuia să vorbească el, și de aci depindea totul. Eliza, mai greșise încă o dată, dar ce greșea!...



În sfârșit, Traian isbucni:

— „Va să zică, totuși a trebuit să se sfârșească; Dumneata, nu poți răspunde, — până aci ai ajuns cu purtările?.. mă înjosești, ți bați joc pe ori și ce cale de mine, în cât totul probează că numai posezi mintea întreagă.. Știu totul, cunosc ultima Dumitale operă, și ca rezultat, te rog să 'mă ascuți și hotărârea mea. Am deplină cunoștință de tot ce ai lucrat în lipsă-mi, știu că ai îmbrăcat hainele servitoarei, știu că ai plecat cu căruța țărănească după mine, m'ai urmărit până în Costești; 'mă aduc bine aminte, că te-am zărit așa după cum te îmbrăcaseși, pe urma mea, m'ai spionat în ce case intram, cât am stat și tot cu așa precauțiune, te ai înturnat în'aintea mea acasă.“

— „Așa dară, lumea ți cunoaște și această faptă; deci, nu mai este „ubireca“, aceia care te aduce până aci, nici „gelozia“ după cum pretinzi singură, ci este... să ți spun eu ce este?!.. este „neburnia“ și eu cu nebunul nu pot trăi...“

„Măine, te vei duce din casa mea; noi nu mai avem nimic comun“.....

„Atât am avut de spus.“ . . . . .  
 . . . . . Și, eși.

\* \* \*

Dimineata următoare, Doctorul avu de lucrat în birou; ușa o găsi descuiată și cheia acolo. Presimțind ceva numai de cât, mintea i se întuneacă și ne mai gândindu-se mult, trecu repede în camera de dormit a ei. Incremeni însă în prag de ceia ce i se defășura în'aintea ochilor: hainele, în desordine aruncate pe jos, Eliza desbrăcată cu părul tot respirat pe spate, sta strânsă ca un ghem pe pat...

Atins acum până în vârful nervilor, Traian recunoscă că femeia se otrăvise.

Pe măsura de noapte era sticluta ce conținuse moartea, cum și ultima lui scrisoare către dansa, care ce cunoștea a fi fost recitată din nou și poate de mai multe ori, pentru că de trei ori erau subliniate primele cuvinte:

„Vezi, când știi să fii cuminte, și eu știu să te apreciez, să ți socotesc meritele și să te iubesc și mai mult“.....

la care, Eliza, cu slove cam tremurate, adăogase:

„Acuma, când am fost mai cuminte, de cum mă voiseși, cred că nimic nu mai ai de zis“.....

V. GH. GHERASIMESCU.

## Povestea băncuței găurite

Dedicată d-lui Take Ionescu.

Ministrul finanțelor

Fără a cărei lege contra monedelor șterse, găurite sau tăiate, n'ași fi fost inspirat a scri povestea de mai jos.

Soarele dogorea îngrozitor.

Era o zi de Aprilie 1900, zi când d. Delavrancea era încă Primar al Capitalei și se plimba toată ziua, ca să și scoată din capete, cu trăsura cu cauciuc a primăriei.

Umblasem mult, umblasem din greu, pe jos, așa că o sete nemilostivă mă apucase în dreptul Teatrului.

La Riegler, în sala cea nouă, era lume multă; cucoane drăguțe ca ziua de Aprilie 1900 — când d. Delavrancea era

Primar al capitalei și se plimba toată ziua cu trăsura cu cauciuc a Primăriei etc. etc.

2 prăjituri, 4 pahare cu apă, ce vrei, stomac sănătos de om care nu e constipat deatâtea entre-mêts-uri ale caș-cavalului guvernamental.

În buzunar în punga mare, care se deschise ca o gură de balenă, nu răsăreau de cât: 2 băncuțe, una nouă nouă, cealaltă mai veche și purtând o găurice, mică, mică cât o gămălie de ac, cât sufletul d-lui Delavrancea, — d'asupra coroanei pagerei.

O iaș pe aceasta, chem chelnerul și i-o daș, ridicându-mă să părăsesc cofetăria.

— D-le, vă rog, nu mai merg monedele găurite — aud un glas în urmă-mi — și băiatul de prăvălie, îmi întinse cu sfială băncuța.

— Păi, e românească d-le?

— Da, dar e găurită... Legea cea nouă.

N'am încotro, bag în buzunar mâna, scot portofeliu și daș băncuța cealaltă.

Legea cea nouă? Ei, ași. Trebuie să fie o manoperă a băiatului căruia uitasem să i daș bacșișul cuvenit.

\*

În colțul Căii Victoriei e tutungeria „La trabuc“.

— O regală, zic, aruncând băncuța găurită.

Mi se dă țigara dar aud glasul pităgăiat al tutungioaicei:

— Mă rog, alta, asta e găurită.

— Ei și? Ce-are a face.

— Nu știți că nu mai merg?..

De astă dată eram furios.

Și mânia isbucni în forma unui discurs — a la d. Delavrancea — ținut tutungioaicii, cam în următorul mod:

„Bine cucoană, ce are moneda asta? Nu e de argint? Ba încă de cel mai veritabil, nici chinezesc, nici Cristofle, nici chiar argint-vișu.“

„Nu e bătută de guvern? Ei ași; e bătută și prea bătută. Sunt sigur că ea a bătut de mulți la buzunare, că mulți au bătut podurile până să o câștige, că la alegeri ea a servit ca monedă-bătută pentru cei cari vor și să bată ca să iasă, spre pildă, d. Petre Sfetescu.“

„Că e găurită, într'o parte, cu o borbă cât gămălia acului?.. Ei, asta e toată comedia? Dar șvaitzerul n'are găuri și e bun: ba, cel mai adevărat șvaitzer e cel cu gaura mai mare; — dar d-ta d-tă nu ai — dacă 'mă dai voe să te examinez — ghetă cu găuri pentru nasturi și, slavă D-lui, cele mai scumpe și elegante sunt astea; — dar d. Grădișteanu, ministrul lucrărilor publice, n'are urechia găurită și a ajuns ministru, și nici un coleg d'al d-sale n'a protestat că are una din cele 2 apendici găurite? — dar d. Flevă n'a făcut destule găuri în bugete — fie ele conservatoare, fie liberale — și încă nimeni nu l'a dat jos de pe cele 7 perne pe care s'a așezat? „Ce atâtea tărăboi pentru o gaură, cu coană, doar că dacă s'a făcut gaură într'o băncuță nu s'a făcut gaură în cer...“ și așa mai încolo până ce plecaii.“

Daș să mă întorc acasă cu tramvaiul.

D'abea suit, conductorul îmi cere cei 10 bani.

Îi întind băncuța, afurisita băncuță de care încă nu mă putusem scăpa.

— Nu merge, alta D-le.

Mi-e rușine, mă făcui roș ca racul. Lumea se uită. Mă prefac indignat și sar jos din tramvaiu.

\*

O apuc în josul Teatrului. E lume multă la Gambrius.

Aud o voce cunoscută:

— Palavranceo, Palavranceo!

E Delatramcea, amic din copilărie cu care am petrecut cele mai frumoase zile prin maidanele din Delea Veche. E un prieten bun, dar un creditor infam.

O idee: îi datorez 50 de bani.

E ocașia a mă scăpa de băncuța afurisită.

I-o voiș da.

Mă întorc. Îi strâng mânele și-i șoptesc la ureche discret:

— Ști că ți datorez 50 bani. Iată, ține-î, vreau să mă achit. — Și-î dădui băncuța.

Delatramcea îmi întinse recunoscător mâna — dacă un Delatramcea ar putea fi recunoscător! — se uită la băncuța și 'mă-o înapoie repede zicându-mi:

— Dragă Palavranceo, ține-o, mi-o-i da-o altă dată... Vrei să mă chilipirgești cu ea?... Nu ști că nu mai fac parale monedele găurite?.. N'ai găsit omul, moncher...  
 \*

Iată-mă-s iar cu blestemata de băncuță în buzunar, cu ea care începuse să'mi apese pe suflet ca o piatră de moară.

Mi se părea un chin a nu mă putea scăpa de o bucatică rotundă de argint care 'mă făcea atâtea neajunsuri.

Drumul până acasă e lung, obositor: tocmai în dosul gării de Nord.

E cald, afurisit de cald, soarele dogore, iar din portofel băncuța mă frige ca un fier roșu.

Sunt redus la extrem: mi-e sete, voiș lua o limonadă, o voiș sorbi în spatele gheretei — e rușinos, — dar oare d. Delavrancea, când era un simplu muritor, câte limonade, ba chiar rahatură cu apă rece, nu lua cu predilecție.

Credeam că vesturea monedelor găurite n'a ajuns și la mahala.

Ți-ai găsit?... „Nu merge d-le“.

\*

E pe'nserate.

În apropiere de poarta casii, lângă spatele bisericeii, stă de ani de zile un cerșetor bătrân, orb.

Îi dam adesea ori — îl miluiam când avem, cu toată dragostea și filotimia creștinească

Mă apropii de el.

Băncuța mă ardea, mă întepa, mă usura în buzunar...

Simțeam o neliniște, o remușcare, o neburnie să mă duc acasă cu infama băncuță.

Sunt la doi pași de cerșetor.

O idee: bag mâna în buzunar, o scot repede și o las în mâna cerșetorului...

În fine scăpasem de ea!...

Ușurat, scot un lung oftat, când aud în urma mea:

— Nu ți bate joc de mine, creștin bun.. Ce'mă dai bani găuriți, cari nu merg?..

Nici acesta nu voia să'mi ia afurisita băncuță găurită!.. PALAVRANCEA



## FRATELE CU NOROC

— Poveste

Ci-că mare lucru e când își vără dracul coada în treburile omului, și așa trebuie să fie căci, iată, ce s'au petrecut între trei frați care făceau negoț în tovărășie.

Unul din acei trei frați, adică cel mai mic, unde se ducea, de unde se întorcea, tot cu folos venea, căci el avea mare noroc și câștiga în totdeauna, pe când cei l'alți doi frați perdeau și ce bruma parale închideau în vre-un negoț și apoi veneau iarăși la fratele lor cel mic de le da alte parale pentru ceea ce le trebuiau p'acasă și pentru negoț.

Azi așa, mâine așa: fratele cel mic le tot da mereu parale din munca lui, până ce într-o zi și vără dracul coada între ei, povătuind pe cei doi frați mari să facă de petrecanie celui mai mic.

Așa, într'una din zile, plecând câte trei la un drum, cei doi frați mai mari, cari în taină hotărâseră să l'piardă, îi zise:

— Măi frate, de și de pe urma ta noi am tras și tragem multe foloase; însă nu mai putem suferi să ne tot dai tu de milă, ca la niște cerșetori. Uite noi, am hotărât să te omorâm! iar noi să facem ce-o da Dumnezeu în urmă.

Fratele cel mic, dacă auzi că ei au hotărât să l'omoare, le zise:

— Să mă omorâți, dacă așa vă e voia, însă mai înainte d'a mă omori, să întrebați și pe un om bătrân care ne-ar eși nainte, ca să vedem ce va zice el.

— Bine, răspuseră amândoi frații.

În timpul acesta, diavolul care se ținea de capul lor, le eși înainte prefăcut într'un om bătrân.

Ei cum îl văzură, îi deteră bună ziua și l'opriră în loc; iar unul din frați îi zise:

— Moșule, dacă nuți va fi cu supărare, săți spunem ceva și să ne dai și dumneata un sfat.

— Să vă dau tăiculiță, numai să vă puteți folosi de el.

Atunci începu unul din ei către necuratul:

— Uite moșule, noi suntem trei frați și facem negoț în tovărășie; dar norocul fuge de noi ca dracul de popă; pe când cestă-l'alt frate mai mic, câștigă moșicile de nu mai are unde pune bănetul, lucru care ne face pe noi să l'pismuim, și așa am hotărât să l'omorâm. Ce zici și dumneata moșule facem bine?

— Nu tăiculiță, răspuse necuratul, nu faceți bine de loc să l'omorâți, pentru că el s'a născut într'un ceas cu noroc. Dar ar fi mai bine, după mine, să i scoateți ochii; iar voi să plecați în tot-d'auna după negoțul nostru în numele și în norocul lui.

Mulțumiră cei doi frați diavolului și plecară la drum mai departe.

— Auziși măi frate, ce ne povățui omul pe care ai cerut tu să l'întrebăm? ziseră fratele cel mai mare.

— Am auzit, însă n'ar fi rău să mă întrebăți pe un om de mijloc, poate că el vă va povățui mai bine ce să faceți cu mine.

— Să întrebăm și pe un om de mijloc, ziseră frații cei doi.

Necuratul, care nu i slăbea de loc, se prefăcu într'un om de mijloc și le eși iarăși înainte.

— Bună ziua măi creștine, îi ziseră cei doi frați de odată.

— Mulțumim dumneavoastră, răspuse diavolul, oprindu-se în loc.

— Măi creștine, zise fratele cel mare, să nu te superi te-am întreba ceva, și spuse necuratului acelaș lucru ce i spusese când l'întâlniseră în chipul unui om bătrân, apoi îl întrebă:

— Ce zici și tu măi creștine, nu e mai bine să ne scăpăm de el?

— De neiculiță, ce să zic, aveți toată dreptate să vă scăpați de fratele vostru; dar eu cred că e păcat să l'omorâți, mai bine ar fi să i scoateți ochii și, ce v'o da Dumnezeu și vouă și lui.

— Auziși măi frate? întrebă iarăși cel mai mare pe cel mai mic.

— Am auzit, dar n'atți greși să mă întrebăți pe un copil: poate că el vă va povățui alt-fel.

— Bine, să întrebăm și p'un copil, răspuseră frații cei doi, și o porniră mai departe mulțumind necuratului care nu plecase încă.

Merseră ei un petec bun și numa le eși din noi necuratul înainte în chipul unui copil ca de vre-o zece sau doispre-zece ani.

Cum îl văzură frații, opriră căruța și i zise:

— Ia ascultă, măi băete, am vrea să te întrebăm ceva, și pentru a treia oară spuse necuratului pisma ce o aveau pe fratele lor cel mic pe care hotărâseră să l'omoare.

Atunci diavolul le zise:

— Dacă l'atți omori, n'o să câștigați nimic. Mai bine scoateți-i ochii, căci atunci n'are să vă mai pară rău, fiindcă el ca un orb o să fie mult mai sărac de cât voi, cari o să fiți în state să l'miluiți și pe el din când în când cu o bucată de pâine.

— Auziși măi frate? întrebă iarăși cel mai mare pe cel mai mic.

— Am auzit, răspuse el și începu să plângă.

Cei l'alți doi frați, dacă l'văzură că plânge se lăsară de hotărârea pe care o luaseră întâi ca să l'omoare, și se deciseră să i scotă ochii, așa precum îi sfătuiseră necuratul în cele trei rânduri în cari l'au întreat, așa că ajungând de marginea unei păduri se deteră jos din căruța și luând în brațe pe cel mic, îl deteră și pe el jos, unde după ce i scoaseră ochii, îl lăsară acolo: iar ei plecară amândoi să i vadă de drum mai departe.

Bietul orb, care se găsea în cele mai cumplice dureri, căută să i găsească un loc mai adăpostit ca să nu dea de el vre-o fiară sălbatică și să l'mănânce, și așa, pe dibuite în coace și în colo, ajunse către seară lângă un arbore.

Dând cu mâinele de acest arbore, se urcă și el cum putu în el și acolo își alege un loc între ramurile lui, așteptând ca doară va trece cineva să i dea o mână de ajutor.

Șezu el acolo ce șezu, și numa aude peste noapte o gălăgie și o zarvă și niște bătăi de barabance (tobe) de credea că se prăpădește pământul nu alt ceva; dar el care nu putea vedea ceea ce se petrecea acolo, se puse să asculte în tăcere tot sgomotul pe care acum îl auzea aproape de tot.

Pasămi-te ce era? Subt arborul în care era el, se adunau necurații peste noapte de și făceau sfaturi și de și spuneau mai marelui lor isprăvile făcute în cursul zilei: așa că toată gălăgia pe care o auzise orbul, o făceau dracii cari veneau toți din toate părțile.

Nu trecu mult și veni și necuratul cel mare care începu să ia la rând și să i întrebă, pe fie-care în parte, despre ceea ce a făcut în cursul zilei.

Unii răspuseră că au făcut cutare și cutare lucru; alții că n'au putut face nimic,

căci omul de capul căruia s'a fost ținut toată ziua, a fost mai tare de ingeri și atunci necuratul cel mare pedepsea pe cel de spunea că n'a putut face nimic cu câte 50 de lovitură de bice, iar celui ce spunea că a făcut cutare sau cutare lucru, pe placul lui, îi da să bea un pahar sau două din băutura lor drăcească, potrivit cu isprăvile ce făcuse necuratul.

Veni și rândul necuratului care povățuiseră pe frații celui din pom să i scoată ochii, și începu și el să povestească.

— Eă, întunecate împărate, din zorii zilei m'am pus pe lucru și am reușit de minune; căci de dimineață am isbutit a face pe doi frați să scoată ochii unui alt frate al lor mai mic. Pe la mijlocul zilei, am aruncat niște burueni rele pe scoocul unei mori, proprietatea unui grec bogat, pe care voiți să l'sărăcesc cu ori-ce chip, oprindu-i moara să mai macine; căci acolo, la moara aceea are el tot norocul lui. Către seară, urmă necuratul am isbutit să întâlnesc pe fata împăratului în grădina și cu o suflare rea, am umplut-o de rănii pe tot corpul de n'are să se mai tămăduiască câte zile va avea ea, cu toți doctorii din lume.

— Bun de tot, făcu marele necurat, să i se dea trei pahare.

— Mare ispravă ai făcut și tu! zise batjocoritor un drac care fusese pedepsit cu 50 de lovitură de bice. Dacă ar ști orbul acela cu ochii scoși să se spele cu apă d'acici din lacul nostru, i-ar veni vederile la loc; iar grecul numai câte-va picături de apă să țorne pe scoocul morei lui, și i vedea cum umblă moara și tot așa și fata împăratului care dacă ar face numai o scăldătură cu apă d'a noastră s'ar tămădui la moment.

Orbul de sus auzise toate acestea și ascultase fără să facă cea mai mică mișcare.

Mai întrebă necuratul cel mare și pe cei de mai rămăseseră neîntrebați; dar când aceea se găteau să i răspundă se auzi cântind cocoșul într'un sat din apropiere, și cât te-ai fi șters la ochii, dracii fugiră cu diumul în lacul lor, care se găsea numai la câți-va pași de pomul acela.

Mai ascultă orbul cât mai ascultă și nu mai auzi nimic; iar dacă se încredință că au plecat toți necurații se dete și el jos din pom și începu să dibuie în coace și în colo până, dete Dumnezeu, de găsi locul cu lacul.

Atunci luând cu palmele apă din lac se spală pe ochi de i veni vederile la loc, așa precum ziseseră dracul sub pom.

Cum văzu lumina zilei, căci se făcuse ziua, își aruncă ochii pe câmp și zărind în depărtare un om care eșise la munca câmpului, începu să l' strige, alergând către el. Omul acela, dacă auzi că l' strigă, se opri locului până ce veni acela care l' strigase.

— Măi creștine: îi zise orbul tămăduit, când ajunse la el, fă bunătate și dă-mi mie tigva în care îți tu apa la muncă, căci văzuse la el o tigvă cu apă.

La început, nu voi omul să i dea tigva; dar văzând stăruințele și rugăciunile lui, i-o dete cu apă cu tot.

Mulțumii omului care i dase tigva și căutând într'o pungă ce o avea cu el scoase câte-va parale și i le dete bacșiș.

Apoi, deșertând apa din tigvă, se îndreptă spre eleșteul dracilor, unde dacă ajunse, umplu tigva cu apă din acel lac și plecă și el pe câmp așa fără să știe în cotro.

Cum eși la un drum, întâlni pe un om călare pe un cal, pe care l'întrebă unde duce drumul acela.—Întrebatul îi spuse că drumul



fi duce chiar la oraşul cel mare, adică acolo unde dorea şi el să se ducă, căci în oraşul acela locuia şi împăratul, tatăl fetei pe care necuratul o umpluse cu răni.

Călătorul cel călare, pe care nu era altul de cât grecul, stăpânul morei pe care o oprise diavolul întrebă şi el pe fostul orb dacă ştie cum-va vre-un meşter care să potă drege o moară.

— Morari meşteri nu cunosc; dar merg eu să-ţi pornesc moara, căci mă pricep şi eu să să dreg mori, răspunse fostul orb, care avea şi leacul morei în tîgva de la subţioară.

Grecul atunci o porni îndărăt cu acela până ce ajunseră la moară.

Acolo fostul orb turnă puţină apă pe scocul morei, care îndată începu să umble mai bine chiar de cât înainte.

Proprietarul morei se cruci când văzu minunea aceasta şi ceru să-î dea şi lui într-o sticlă puţină apă din aceea ce turnase el pe scocul morei, lucru care fostul orb nu-î refuză de loc, ci-î dete cu multă bună voinţă, iar grecul în schimbul acestei faceri de bine-î dete 10 galbeni.

De la moara grecului, fostul orb, plecă spre oraşul unde locuia împăratul, şi după ce merse toată ziua şi toată noaptea pe drum ajunse în sfârşit şi în oraşul acela. Acolo întrebând în coace şi în colo unde este palatul împăratului, dete Dumnezeu de-î găsi. Dar voind să intre înăuntru, fu oprit de strejarii împărăteşti, cari nu-î lăsară să intre şi astfel se începu o ceartă între el şi strejarii.

Împăratul auzind ceartă la poarta palatului trimise să vadă ce este acolo.

Trimisul veni şi spuse împăratului că omul care face gălăgie şi se ceartă cu strejarii, cere ca să vadă pe fată, pentru care a şi adus nişte doctorii ca s-o tămăduiască. Atunci împăratul, dete poruncă să-î lase să intre.

Fostul orb, venind în faţa împăratului, acesta-î întrebă:

— Tu ai adus doctorii pentru fata mea?

— Da mărite împărate şi doctoriile ce le am adus eu, nu vindică într-o zi ori în două.

— Dar în câte zile vindecă doctoriile tale?

— Intr'un minut împărate!

Împăratul, crezând că are de a face cu vre-un nebun, porunci să-î dea afară şi abea cu mare greutate putură boerii îndupleca pe împăratul ca să încerce şi cu el, căci a încerca nu strică.

— Bine, zise în cele din urmă împăratul. Să-î încerci şi tu norocul, însă să ştii că de nu-mi vei vindeca fata de răni, după cum ziseşi într'un minut, am să te spânzur.

— Primesc să mă spânzur, răspunse fostul orb atîta de hotărât că se miră şi împăratul.

Apoi ceru împăratului să i se aducă o albie de rufe, în care deşertă el apa din tîgva şi după ce rugă pe boerii împărăţiei să se retragă d'acolo, ceru să i se aducă şi fata. Iar după ce fu adusă o desbrăcă până şi de cămaşa şi băgând-o în albie o scaldă şi o spăla ca pe copiii cei mici.

După cum prezise dracul sub pomul în care se suise el, pe când era orb, îndată se tămădui fata împăratului de toate bubele cu care o umpluse necuratul, de nu se mai cunoşteau nici locurile pe unde fuseseră răniile de pe corpul ei: apoi scoţând-o din albie, o luă de mână şi o arătă împăratului care se găsea de faţă zicându-î:

— Iată, împărate, m'am ţinut de vorbă: doctoriile mele-îi-au însănătoşit fata.

Împăratul, în bucuria lui fără margini ne mai ştiind ce să facă, începu să-î îmbrăţişeze şi să-î sărute ca pe copilul său, cerându-î

ertarea că fusese prea aspru când a dat poruncă să-î dea afară. Apoi chemă pe boerii ţării să vadă şi ei minunea cu ochii, căci pentru ei nu puteau fi de cât o minune leacul fostului orb; de oare-ce împăratul chemase pe toţi doctorii din împărăţie şi nici unul din ei nu se pricepuse ce să-î dea ca să se facă bine.

Văzând şi boerii minunea cu ochii se bucurară şi ei mult de bucuria împăratului care dete porunca se pregătească o masă mare, în capul căreia, alături de el pofti pe fostul orb, căruia acum toată curtea şi chiar împăratul-î făcuseră o cinste mare pe care n-o fi avut-o neam de neamu lor boerii cei de faţă.

După masă, împăratul, se gândi cu ce să se plătească de bine făcătorul său şi hotărî să-î întrebe şi pe el. Dar fostul orb nu voi să ceară nimic.

— Nu se poate, zise împăratul, bine cu bine se resplăteşte. Când va fi să pleci vei lua cu tine patru care cu bani din vistiera mea: iar armata mea şi boerii ţării, te vor duce până acasă la tine.

Se mai încercă fostul orb să facă pe împăratul să înţeleagă că e prea mare cinstea ce-î-o face şi banii ce-î dă; dar de giaba: căci împăratul ce a zis a şi hotărât.

A doua zi fostul orb se hotărî să plece acasă.

Ce să fi văzut atunci de preparaţii pentru plecarea lui; pe toate uliţile se ridicaseră steaguri: iar pe unde avea să treacă el, se împodobiseră până şi ferestritele cu flori şi cu verdeaţă, de socoteai că e vre-o ungere în scaun a vre-unui împărat nou.

De altă parte, armata şi muzicele erau înşirate una după alta în urma trăsurii împărăteşti în care avea să meargă el până acasă.

Pe când lumea furnica şi în sus şi în jos, numa iacă că încep muzicele să cânte: era semnalul că el se scobora pe scările palatului ca să se sue în trăsură.

Lumea, cum e ea, da năvală să-î vadă: iar împăratul după ce-î mai îmbrăţişă încă odată în uşa palatului, se retrase şi el pleacă în trăsură cu tot alaiul împărătesc după el, până ajunge acasă.

Acolo, se sperie satul întreg când îl văzu şi-î recunoscură cine e: mai ales fraţii lui cari de frică le inghetase şi sângele în ei.

Trăsură împărătească fu oprită înaintea casei unde locuia fraţii lui, şi pe când muzioile cântau într'una el se dete jos din trăsură îmbrăţişându-se ou fraţii lui cari-î scosuseră ochii: iar cele patru care cu bani, le băgă în curte.

Mai cântară ce mai cântară muzicele şi după ce fie-care din boerii îl salută cu respect, plecară cu tot alaiul la curtea împărătească.

După ce rămaseră singuri, cei doi fraţi mai mari, îl întrebară, prin că minune-î-au venit vederile şi cum se dobândise atîta cinste şi așa mare dar de la împăratul.

Fostul orb, care nici odată nu se gândise să se resbune pe fraţii lui cari-î-au scos ochii, le istorisi cum ascultase pe diavoli în pomul în care se urcase el ca să nu-î mănânce vre-o fiară, arătându-le cum de pe urma acelor necuraţi s'a ales cu toate aceste foloase şi cinste de la împărăţie. Apoi dăruî fraţilor câte un car de bani de fie-care: iar el opri pe cele lalte două pentru el.

Fraţii cei doi, lacomi, de bani nevoie mare se vorbiră între ei şi hotărâră ca într'o noapte să meargă şi ei să asculte în pomul sub care se adunau necuraţii, căci poate vor auzi şi ei cine ştie ce lucruri de la cari să tragă foloase mari, şi apoi să dea cu sic fratelui lor

cel mai mic. Şi așa într'o noapte de ce seară se duseră de se suiră amândoi în pomul acela. Aşteptară ei acolo până la o vreme şi numa iar vin necuraţii cu o gălăgie şi cu o zarvă de-î se făcea părul măciucă în cap, mai ales lor, care-î şi vedeau cu ochii.

Dupe ce se adunară necuraţii toţi, veni şi mai marele lor, care nici una nici două începu să sbiere şi să plesnească în ei cu biciul, întrebând:

— Care din voi a dat vederi fratelui cu ochii scoşi?

Nici unul din norodul drăcesc nu răspunse nimic, şi atunci mai marele necuraţilor întrebă din nou:

— Şi care din voi a deslegat moara grecului?

Necuraţii tăceau, căci nici ei nu ştiaş nimic. Şi cine a tămăduit pe fata împăratului de răniile de pe corp? mai întrebă mai marele necuraţilor plesnind cu biciul în norodul cel drăcesc.

Iartă-mă, întunecate împărate, se auzi vorbind unul din dracii loviţi cu biciul: dar n'ar fi rău să ne interesăm, poate că o fi ascultând cine-va vorbele noastre.

Atunci se urcă unul din draci în pom unde dând peste cei doi fraţii, îi aruncă pe unul după altul; iar norodul de draci se năpusti asupra lor torturându-i cum se pricepu fie-care până ce-î omoră.

Şi așa a pedepsit Dumnezeu lăcomia şi pisma celor doi fraţi, a căror avere apoi, o moşteni tot fratele cel mic, fiind-că el era născut în ceas cu noroc şi d'ia unde venea tot spor şi berechet aducea.

Dracii în urmă, făcură chef mare că au omorât pe cei doi procheţi cari ascultau în pom şi le zădărnicea toate trebuşoarele lor.

P. M. RĂDULESCU-MICŞUNEŞTI

THÉOPILE GAUTIER

## CÂNTECUL SEREI

— În prosă —

Pe palmieri, porumbei credincioşi  
Se aşează şi încep a cânta cântul lor;  
Din minareţi cu albele turnuri  
S'aude un glas treversând orizontul  
Şi muezzinul, în cerul albastru,  
Incepe a striga: D-zeu este singur D-zeu  
După Mahomet profetul său.

\*

Salamalaikum el salam  
La Allah illallah!..

\*

Este ora solemnă a serei,  
Ora când iubita mea  
Sub voalul alb lasă să-şi vadă  
Ochiul său mare de gazelă,  
Aşa de negru,  
Este ora unde n'fie ce seară  
Mă aşez aproape de iubita mea,  
Cypri negri cad pe pământ făcând sgomot,  
Soarele se stinge.....

Şi printr'un sărut în care sufletele noastre  
să unesc,  
Profitaiū de o zi care fuge.....

G. GERARD





## ȘTIRI LITERARE

D. G. Gérard, colaboratorul nostru, a tradus una din cele mai frumoase piese a lui Valabrègue.

D-sa va depune săptămână aceasta spre cercetare comitetului teatral noua piesă intitulată: «*Femeile Noastre*».

\* \* \*

A apărut într-o elegantă broșură lucrarea științifică a D-lui P. G. Ciupercescu, licențiat în farmacie, asupra „Analizei calitative și cantitative a urinei”.

## JOCURI DISTRACTIVE

### Problemă de Agderr.

Se întreabă pe un Domn care este vârsta lui. El răspunde că cele două țifre care reprezintă vârsta lui adunate ca simple unimi dau suma 13, iar dacă se schimbă ordinul în care sunt plasate, vârsta mea se află augmenată cu 9 ani.

Care este vârsta?

Artimograf de I. V. Dumitriu. Giurgiu

1. 2. 3. 4. 5. Un vapor  
6. 7. 8. 5. 9. 2. 10. 11. Animale  
12. 5. 13. 6. 12. 13. Nume de om  
8. 14. 12. 15. 11. 3. 8. 6. 7. O țară  
6. 3. 8. 12. 6. 8. 11. Doctor român  
6. 12. 16. 5. 1. 6. 12. O funcțiune  
13. 6. 12. 13. 6. 7. 11. 9. 11. strîm-  
[tore  
5. 13. 17. 11. 12. 14. 13. 14. 18. Oraș  
(invers)

Inițialele citite de sus în jos și de jos în sus dau numele a doi generali Romîni.

Se acordă 2 premii: 100 cărți de vizită imprimare și „Codru și singurătate” volum de versuri.—Se primesc deslegări până la 7 Maiu.

DINU ȘARADAR.

## Povețe pentru hrănirea copiilor

De la vârsta de două până la șapte ani organismul omenesc, aflându-se într-o perioadă de creștere, are trebuință de o hrană activă și aleasă cu chibzuință.

Copilul se mărește repede, el crește din toate punctele de vedere, și decî se cade ca mai întîi să găsească cu ce să-și întremeze puterile pe cari le cheltuește necontentit, și apoi ca hrana ce i se dă să fie induslulătoare pentru ca să facă față sporului greutatei, volumului și staturii lui. Iată de ce un copil mic rabdă foarte greu de foame și de lipsă de alimente.

Stomacul copiilor e foarte pretențios și cere de patru ori mîncare pe zi, cel puțin. Alegerea alimentelor însă are o importanță tot atît de mare ca și cantitatea lor.

Nu e nevoie ca alimentațiunea copiilor micî să fie variată; din contra, lapte, supă, nițică carne și ouă sunt pentru dînsii cea mai bună mîncare.

Cantitatea alimentelor ce se dă unui copil trebuie să fie potrivită cu pofta lui de mîncare, iar nu cu lăcomia lui. De aceea să se dea copilului supe din belșug căci îl hrănesc fără a-și îmboldi lăcomia, precum și pîne, care trebuie să constituie baza alimentațiunii lui.

Copiilor micî trebuie să li se dea de mîncare de patru ori pe zi și mîncările cele mai potrivite pentru aceste mese

sunt cele următoare:

*Masa de dimineață.* Dimineața, după ce s'a spălat și s'a îmbrăcat, să se dea copilului o supă în care să intre laptele și o făină oare-care. Supa este singurul fel de bucate cu care un copil, ori cît de mare poftă de mîncare ar avea, și poate potoli foamea fără a se îngreua. Cît de lacom să fie un copil, numai cu supă nu se poate bolnăvi de indigestiune.

*Masa de la amiază.*—La amiază să se dea copilului carne cu legume și mai ales carne friptă la grătar sau la frigare; cantitatea legumelor să fie însă de două ori cît aceea a carnei; apoi fructe coapte la cuptor. Să mînce cu bucatele pîne răcită.

*Gustarea.*—Cea mai bună gustare pentru micuți este o ceașcă de lapte cu pîne.

*Cina.*—Cina copiilor trebuie să fie simplă, hrănitoare, fără să le încarce însă stomacul. Nicî seara nicî după amiază, să nu se dea copiilor carne. La cină se va da copiilor o supă, apoi un ou sau un fel de mîncare care se gătește cu ouă și cu lapte, fiind cel mai priincios pentru copii. Pîne să mînce cît de multă.

Acestea zise, trecem la un mic studiu critic al băuturilor și mîncărilor ce compun hrana stadiului al doilea al copilăriei.

*A. Băuturile.*—Băuturile joacă un rol mare în igiena alimentară a copiilor.

Cum la această vîrstă schimbările nutritoare intense atrag dupe sine o producțiune foarte importantă de uree, de urate și de fostate, rinichiul aî trebuință de a fi spălat bine și des.

Cînd copiii nu beau în destul, sunt expuși să facă calcule (piatră).

*I. Apa.*—Apa joacă un rol însemnat în funcțiunile nutrițiunei; apa trebuie să fie băutura de căpetenie a copiilor. Ea va fi bine aerată, proaspătă și curată și să conție în soluțiune, în proporțiuni potrivite, sărurile, cari intră în compunerea zemurilor economiei. Trebuie să avem mare grijă ca să dăm copiilor o bună apă potabilă, căci creșterea, puterea lor fizică, sănătatea lor, depinde de felul apei pe care o beau.

Apă se cade decî să fie limpede și fără miros. O apă bună de băut trebuie să aibă un gust ușor, nicî nesărat, nicî dulceag, nicî sărat. Trebuie să nu fie sălcie nicî vîroasă. Să topească săpunul fără a face grunji și să fiarbă bine legumele.

Dacă copiii beau o apă calcaroasă pătînesc, căci îi predispuie la artrism. In treacăt să amintim că dacă în vre'o parte de loc nu se poate găsi apă, care să nu fie încărcată cu bicarbonat de calce (de pildă acolo unde terenurile sunt cretoase), putem precipita calcarul adăogînd apei nițel lapte de var, o batem și apoi decantăm sau mai bine filtrăm apa. Bicarbonatul de calce se preface în carbonat de calce nesolubil, care se lasă la fund.

De oare-ce apele minerale de masă conțin săruri în cantitate prea mare, ele nu trebuie date des copiilor.

Apă din izvoarele cele mai bune în tot-d-a-una este primejdioasă, căci poate face pe copii să aibă limbrici. E bine decî ca tot-d-a-una să filtrăm apa care le o dăm. Filtrele de piatră sau de căr-

bune opresc ouăle entozoarelor, nisipurile depositele de humă și materiile organice, dar nu sunt în stare de a opri trecerea germenilor febrei tifoide, ai malariei, ai urdinărei verzi ș. a.

Decî, dacă vrei să-ți ferești copilul, pe cît e cu putință de toate aceste boale, trebuie sau să filtrezi apa printr'un cilindru de porcelan (cum e la filtru Chamberland); sau să sterilizezi și să purifici apa prin mijloace chimice (cu piatră acră) sau să o fierbem la o temperatură de peste 120 grade; sau să fierbem apa de două ori la un interval oare-care.

*II. Băuturile aromatice.*—Ceaiul și cafeaua sunt băuturi stimulante cari escită stomacul, și cum copiii aî mai de grabă trebuință de sedative, aceste două băuturi nu sunt bune pentru dînsii ca să i se dea de obicei.

Cacaoa fiind un adevărat aliment se poate da mai des ca băutura, mai ales amestecată cu lapte, care ast-fel le place mai bine copiilor.

Laptele este băutura cea mai bună pentru copii. Un copil căruia îi place laptele, care și face obiceiul să bea lapte la mîncare, are toate șansele, dacă laptele e bun, că va deveni cumpătat, voiinic și rumen la față. Va crește frumos și, cu puțin exercițiu, îl putem înzestra cu o forță și o rezistență fizică însemnată.

(Va urma)

DR. STRUȚEANU.

Rugăm pe onorații noștri dd. abonați cari s'aî mutat de Sf. Gheorghe să ne indice noua lor adresă.

## POȘTA REDACȚIEI

*Arist. C. M.* Cu regret nu.—*Victor Mai* trimite.—*P. „Pe mare”* da.—*Mich-Pasc.* da. *G. C. George.* Cu regret nu. *I. A. Cr.* idem *Oscar L. Pit.* Da, în curînd.—*Cerbea.* Ce ne trimiteți d-ta sunt simple plagiate sau traducții.—*Gr. Pătrăș.* Da.—*H. Păd.* da.—*Tradel* Nu încă. Din ce mai bine. Cu timpul și cu voință tot se face. Trebuie răbdare însă. *Al. Părv.* „Te iubesc” nu merge. *Delahanganî.* Visul proletarului e frumos vis, dar slabă poesie. *Adalbert.* Nu merge.

TIPOGRAFIA ZIARULUI

„Fóia Popúlară”

fondată în anul 1899

CU DOUĂ MAȘINI

și litere din cele mai renumite fabrici

Execută:

Tot felul de lucrări de lux

TESE DE LICENȚĂ ȘI DOCTORAT

Reviste și ziare. Cărți de vizită.

Bilete de logodne și cununii

AFIȘE, CIRCULĂRI, ETC.

PREȚURI EFTINE.

INGRIJIRE ÎN TIPAR

STR. ACADEMIEI 37, CAL. VICTORII 74

BUCUREȘTI